

Nieuwsbrief

Stichting Natuurvrienden Capelle aan den IJssel e.o. • Vierde jaargang • Nummer 6 • Juni 2008

Populieren langs Rivierweg gekapt

Bomen zijn emotie. Het was afscheid nemen van een oud en vertrouwd stads/dorpsbeeld. Einde van een periode. Iedereen heeft daar zo zijn eigen gevoelens bij. Deze populieren stonden hier al ruim 45 jaar en waren beeldbepalend voor het centrum van Capelle.

Deze populieren werden destijds neergezet in de verwachting dat zij over 20 jaar wel gekapt zouden moeten worden. Daarna zouden zij ongetwijfeld het fietspad omhoog drukken met hun oppervlakkige wor-

tels. Deze bomen hebben het echter geweldig gedaan: meer dan 45 jaar hebben zij hier gestaan! Twintig jaar lang werd de kap ervan uitgesteld; Capelle had andere prioriteiten en ach...af en toe een fietspad repareren was zo duur toch nog niet! Ruim vier jaar geleden werd kap echter serieus overwogen. Tijdens elke storm waaien er - soms hele forse - takken naar beneden. Na een storm lagen veel kleine, maar soms ook wel wat grote takken op het fietspad. Er was dus wel degelijk risico. Vermoedelijk zaten in deze populieren geen nesten, maar kappen tijdens het broedseizoen zou eigenlijk niet moeten gebeuren. Bovendien is de houtprijs dan ook erg laag.

Bomen kosten geld?

Valt wel mee hoor; de onderhoudskosten van een boom zijn niet zo hoog. Een boom kappen kost natuurlijk geld, maar levert ook nog wat geld op. Rekent u even met ons mee? Diameter van deze 21 populieren was gemiddeld 1.00 meter. Hoogte 25 meter. Deze Populieren vielen in de categorie zeer dikke bomen (meer dan 60 cm doorsnee). De stam is onderin breder dan in de top van de boom. Daarom werd een kegelberekening toegepast. De hoeveelheid hout van een stam levert 6 kubieke meter hout

op. De forse takken in de kroon leveren 3 kubieke meter hout op (geschat). Opbrengst van het hout in november/december: € 40,00. Zaagselhout is ongeveer € 33,00. De kwaliteit van dit hout was veel meer dan zaagselhout, dus de prijs zal best wel hoger geweest zijn. Dit hout was geschikt als timmerhout, voor de heipalenindustrie of... klompenmakerij. Daar wordt het nog steeds voor gebruikt. De hout opbrengst van de 21 populieren ziet er dan als volgt uit: $9 \times € 40,00 = € 360,00$. (per boom). $21 \text{ bomen} \times € 360,00 = € 7.560,00$, uitgaande van een prijs voor zaagselhout. Dit hout was echter meer waard, dus het bedrag kan gemakkelijk meer dan € 10.000,00 zijn. De verkoop is in mei - zoals elk jaar- erg laag;

ongeveer € 20,00 per kubieke meter. Wanneer de aannemer (of de gemeente Capelle) met de verkoop van dit hout wacht tot november/december, dan is de opbrengst het dubbele!

Herplant

Herplant met 21 essen over twee tot vijf jaar; pas wanneer het bouwverkeer van de Hoven niet meer over de Rivierweg hoeft en het fietspad en beide weghelften van de Rivierweg zijn opgeknapt. Weten wij al hoe de Rivierweg er in de toekomst uit zal gaan zien?

Helaas heeft Capelle nog steeds geen visie ontwikkeld: wat wil je met het groen en bomen? Als je geen ruimte voor bomen creert, zal je omgeving verstenen.

Klompboom

De Zwarte populier was hier al vanaf 9000 jaar voor onze jaartelling. De Zwarte populier is zeer zeldzaam. De gekapte Populieren aan de Rivierweg waren als kruising van deze oeroude boom, al bekend vanaf de 18e eeuw. Populieren houden van natte en vochtige bodems. Zij zijn buigzaam, flexibel en stevig geworteld met een groot aanpassingsvermogen. Beschermers van alles wat onder hen groeit. "Hoge bomen vangen wind" en tegenwoordig ook fijnstof. Wij zullen die gekapte joekels aan de Rivierweg missen! Populieren behoren tot de wilgenfamilie. Hun wortels groeien krachtig en... oppervlakkig. Daarom mogen zij niet te dicht bij huizen geplant worden. Populieren kunnen lekker pluizen na hun voorjaarsbloei. Toch hebben mensen met hooikoorts hier zelden last van.

Dat wordt meer door de grassen veroorzaakt. Populieren bieden voedsel en schuilplek aan vlinders, kevers, en 67 andere soorten dieren. Een hele belangrijke inheemse boom dus. Populieren werden vroeger veel aangeplant voor het hout: "klompenboom". Veel populieren bereiken nu de leeftijd om te worden gekapt en hij wordt zeer weinig herplant; nog geen 10 %. Die mooie 'hoge pluimen aan de einder' zullen wij in de toekomst nog maar weinig zien. De populier is een bedreigde boom geworden. Afscheid nemen van deze 21 populieren aan de Rivierweg was tevens afscheid nemen van een "klompenboom". Een boom die ons deed herinneren aan een agrarisch verleden van deze omgeving. Landelijk wordt de populier al gezien als een boom met landschappelijke waarde!

Terugblik op de dag van het park:

25 mei in het Schollebos.

Veel belangstelling voor de kleine waterbeestjes bij de stand van het educatiecentrum de Hooiberg en de salamanders bij de stand van SNC.

Een van de onderdelen tijdens de dag van het park was een presentatie van een populatie kleine watersalamanders in alle stadien van ontwikkeling door Henk en Rita Flaes. Zij hebben een vergunning om deze salamanders te mogen vangen en vervoeren, dit voor onderzoek voor RAVON. (reptiel-en-amfibieën-vissen onderzoek Nederland). De reacties vanuit het publiek waren erg leuk. "Oh,...die heb ik weleens in mijn achtertuin gezien". Veel bezoekers wis-

ten van het bestaan van de salamander af, echter de verschillende stadia waren voor velen een verrassing. De salamanders die nu te vinden zijn buiten op het droge onder stenen of schors hadden de meeste belangstelling. Veel ouderen herinnerden zich nog dat de salamanders in de sloten vroeger in de zomer maanden veelvuldig werden gevangen. Daarbij werden enkele leuke anekdotes verteld. Een jeugdige bezoeker vroeg hoe groot deze krokodillen konden worden? Een goede uitleg aan deze jonge man was dan ook zeer op zijn plaats. Meerdere kinderen vroegen of ze na afloop de salamanders mee mochten nemen, NEE dus. De salamander is een beschermde diersoort die niet gevangen mag worden, ze mogen niet in uw persoonlijke bezit zijn mits zij zelf uw vijver of tuin zijn komen bevolken.

Anneke v.d. Berg-Blok met de bomenbarometer

Rita Flaes van RAVON

Anton Roeloffzen (wijknatuurteam) en Bart v.d. Waal (natuur-educatiecentrum de Hooiberg)

"Waar laten ze hun eitjes?"

"Oh,...die heb ik weleens in mijn achtertuin..."

"Oh...doen ze dat zo?"

"Waarom zitten ze niet in het water?"

"Zijn dit nu hagedissen?"

"Dat gooide ik altijd in de container"

"Dat doe ik nu niet meer!"

De kleine watersalamander...

De kleine watersalamander is de meest voorkomende salamander in Nederland. Hij komt nog veelvuldig voor in sloten, vijvers en poelen. De kleine watersalamander kan tot 12 cm groot worden. De mannetjes ontwikkelen in de voortplantingsperiode een grote kam op de rug, de kleur is ook veel

mooier, de buik wordt fel oranje met zwarte stippen. De paartijd loopt vanaf maart tot juni, met een piektijd van april tot half mei. Het vrouwtje legt enkele honderden eieren die zij stuk voor stuk afzet . Dit afzetten doet zij door elk eitje - omgeven door een soort kleefstof - te leggen op een blaadje en dit blaadje dan dubbel te vouwen. Dit duurt

enkele weken. Na deze periode verdwijnen

de volwassen salamanders dan steeds vaker naar het land. Na enkele weken komen de eitjes uit. In deze periode zijn ze kwetsbaar voor alle andere in het water levende dieren, of zelfs voor de eigen ouders. Ongeveer zes weken later ondergaan ze een gedaante verwisseling. De kieuwen worden dan vervangen door inwendige longen. Ze blijven nog steeds in het water maar moeten nu boven komen om lucht te happen. Uiteindelijk gaan ze het land op.

We zullen ze dan tegen komen op wat vochtige plekken, onder stenen of stukken schors. Als ze zich na twee jaar weer willen gaan voortplanten, hebben ze water nodig. Ze kunnen dan grote afstanden afleggen om een geschikte plaats te vinden. En zo is de cirkel weer rond.

Oproep om natuurvriend(in) te worden.

Als u ons financieel wilt steunen, kunt u uw bijdrage overmaken op:
giro nummer 42 89 550
t.n.v. Stichting Natuurvrienden Capelle
aan den IJssel en omgeving
te Capelle aan den IJssel